

**Номинальний та реальний ВВП: зміст
і особливості розрахунку. Дефлятор
ВВП як показник рівня цін.**

План уроку:

1. Сутність понять номінальний та реальний ВВП.
2. Особливості розрахунку номінального та реального ВВП: Індекс споживчих цін та Дефлятор ВВП.
3. Дефлятор ВВП як показник рівня цін.

1. Сутність понять номінальний та реальний ВВП.

- **Номінальний ВВП** – це ВВП, який обчислюється у фактичних цінах поточного року. До таких цін відносяться ціни того року, який є предметом обчислення.
- **Реальний ВВП** – це ВВП, який обчислюється в порівнянних (постійних) цінах, тобто у фактичних цінах того року, що приймається за базу розрахунків.

2. Особливості розрахунку номінального та реального ВВП: Індекс споживчих цін та Дефлятор ВВП.

- Номінальний ВВП вимірюється в цінах поточного року, включає інфляційну зміну цін і тому не може використовуватися для визначення реальної динаміки виробництва:

$$GDP_{Nt} = \sum_{i=1}^n P_{it} \cdot Q_{it}$$

- Реальний ВВП вимірюється в цінах базового року, тобто в незмінних цінах року, обраного за базовий, абстрагується від динаміки цін і може використовуватися для обчислення темпів зміни виробництва:

$$GDP_{pt} = \sum_{i=1}^n P_{i_0} \cdot Q_{i_t}$$

Для визначення зміни ВВП
використовуються індекси цін:

**Індекс
споживчих цін**

$$I_L = \frac{\sum p_1 * q_0}{\sum p_0 * q_0}$$

Дефлятор ВВП

$$I_P = \frac{\sum p_1 * q_1}{\sum p_0 * q_1}$$

Індекс Фішера

$$I_F = \sqrt{I_L * I_P}$$

Індекс споживчих цін – відображує зміни загального рівня цін на товари і послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

База розрахунку:

Дані, одержувані шляхом щомісячної реєстрації цін та тарифів на споживчому ринку

Дані вибіркового спостереження домогосподарств щодо структури їхніх фактичних витрат на споживання

Особливості Індексу споживчих цін:

- Відображує зміни цін лише на товари і послуги, які купують домогосподарства
- Враховує ціни як на вітчизняні, так і на імпортні товари і послуги
- Обчислюється для незмінного набору товарів і послуг

Дефлятор ВВП – характеризує динаміку загального рівня цін.

Визначається як співвідношення номінального та реального ВВП у поточному періоді:

$$I_P = \frac{GDP_{Ht}}{GDP_{pt}}$$

“Ідеальний” індекс Фішера

Цей індекс оцінює не тільки вартість набору товарів базисного періоду за цінами поточного, але і вартість набору товарів поточного періоду за цінами базисного. Дана формула застосовується у випадках труднощів з вибором ваг або значної зміни структури ваг:

$$I_F = \sqrt{I_L * I_P}$$

3. Дефлятор ВВП як показник рівня цін.

Враховує лише ціни на
вітчизняні товари і
послуги

Відображує зміни цін на
всі вироблені товари і
послуги, що входять до
складу ВВП

При обчисленні
враховуються зміни, які
відбуваються в структурі
споживчого кошика

Особливості
дефлятора ВВП

Переваги та недоліки ІСЦ та Дефлятора ВВП:

- Головна перевага ІСЦ – відносна простота та оперативність обчислення, на відміну від Дефлятора ВВП, який через трудомісткість розрахунків обчислюють не частіше одного разу на квартал.
- Головна перевага Дефлятора ВВП – охоплює не лише кінцеве споживання, а й інші складові ВВП.

Дякую за увагу!

